

Politisk program - Tromsø KrF for perioden 2023-2027

Et godt lokalsamfunn er for Tromsø KrF, nære fellesskap der vi sammen hjelper hverandre med å leve gode liv. Tillit, fellesskap og trygghet skapes gjennom aktive mennesker som engasjerer seg, bryr seg om og heier på hverandre. Tromsø KrF tror på et samfunn bygd nedenfra, et godt samspill mellom enkeltmennesket, familien, frivilligheten, trossamfunnene, næringsliv og det offentlige.

I perioden 2023 - 2027 vil Tromsø KrF satse på:

1. Barn og unge

Barn og unges oppvekstvilkår er avgjørende for å bygge en god framtid for hele samfunnet. Familien er grunnleggende for å gi barn og unge en trygg og god oppvekst, men trenger noen ganger støtteordninger for å kunne gi barn og unge trygge hjem.

Tromsø KrF ønsker å styrke samarbeidet med frivillige, og kunne utvide laget rundt barna. Barnehage og skole er viktige for barns utvikling, både sosialt og faglig. Tromsø KrF vil derfor utvikle og fornye barnehage og skole til å kunne hjelpe elevene til å møte fremtidens utfordringer og krav på en god måte.

Småbarn og familie

Mange barn har store deler av sin hverdag i barnehage. Barnehagen skal gi trygg og god omsorg og vi må derfor sikre en god bemanning, slik at barna kan bli sett og ivaretatt.

Tromsø KrF vil:

- Fortsatt sikre at ideelle barnehager har samme vilkår som offentlige barnehager.
- At barna i størst mulig grad bør få gå i barnehage i sitt nærmiljø.
- Legg til rette for et mangfoldig barnehagetilbud av offentlige, ideelle og private barnehager.
- Innføre fleksibelt barnehageopptak for å sikre full valgfrihet.
- Barnehager må få tilbud om kompetanseheving vedrørende mobbing.
- Jobbe aktivt for å rekruttere mannlige fagarbeidere og pedagoger til barnehagene.
- At kommunen samarbeider med frivillig og ideell sektor om ferietilbud for alle barn, uavhengig av økonomi og funksjonsevne.
- Vurdere kommunal kontantstøtteordning for dem som ønsker å bruke mer tid med barna de første to årene av livet.
- Gi videre støtte til Home-Start i Tromsø.
- Gi informasjon om samlivskurs og foreldreveiledning.

- Styrke tidlig innsats og forebyggende tiltak fra barnehage, skole og helsestasjon til støtte til familier slik at flest mulig kan vokse opp i sin familie og sitt nærmiljø.
- Bidra til at søsken, så lenge det er til det beste for barna, kan vokse opp sammen etter omsorgsovertakelse.

Skole

Skolen er en viktig arena for barna i oppveksten. Derfor er det viktig å skape trygge læringsarenaer hvor barna opplever seg inkludert og ivaretatt. Skolen må hele tiden være et sted i utvikling og hjelper elevene til å møte morgendagens utfordringer med gode verktøy. Lærerne trenger tid til å hele tiden utvikle seg og ha nok tid til den enkelte elev.

Tromsø KrF vil:

- Sikre at vedtatt Omni-modell blir implementert i alle barnehager og skoler i kommunen (<https://omnimodellen.no/>)
- Innføre en mobilfri skolehverdag i alle kommunale skoler.
- Sikre at skolene er livssynsåpne. Det må fortsatt være åpent for skolelagsvirksomhet og andre livssynsbaserte elevaktiviteter. Det må være et tilbud om skolegudstjenester, med gode alternativer for elever som melder fritak.
- Styrke lærernes kunnskap om kjønn, kjønnsidentitet og seksuell orientering, slik at skolen ikke er avhengig av å benytte eksterne miljøer og interesseorganisasjoner i opplæringen. Skolen skal ikke være en arena for ideologisk kamp der den biologiske kjønnsforståelsen tilsidesettes, men sikre oppdatert og forskningsbasert kunnskapsformidling og bidra til at alle elever blir møtt med respekt for sin identitet og sine grenser.
- Arbeide for at alle skoler jobber med bevisstgjøring og klare regler for digitale medier.
- Prioritere tidlig innsats, en god overgang mellom barnehage og skole og en bedre overgang fra ungdomsskole til videregående, ved å tilby alle elever en oppstartssamtale med helsesykepleier eller sosiallærer ved den nye skolen.
- At alle elever skal ha mulighet til å praktisere egen tro mens de er på skolen, som for eksempel gjennom at det kristne skolelaget får ha andakt i egne rom, eller at det er tid og bønnerom for muslimer.
- Inkludere barnehagepedagoger og barne- og ungdomsarbeidere i kommunens ordning for stipender for ansatte i helse- og omsorgsfag.

Ungdom

De unge er en viktig ressurs. De trenger å få gode tilbud i de bydelene de vokser opp i. Vi vil jobbe med forebygging for å hindre utenforskap og andre problemer. Derfor vil vi satse mer på fritidstilbud og gode ordninger for ungdom i kommunen.

Tromsø Krf vil:

- Etablere tilbud om kurs for foreldre med barn i skolealder og tenåringer. Målet er å styrke og støtte foreldre gjennom påfyll av kunnskap gjennom grupper og foredrag.
- At forebyggende tjenester som for eksempel utekontakt, veiledningsaktører, helsestasjon for ungdom fritidsklubber styrkes.
- Bidra til å sikre U16 og mentorordningen som permanent tiltak rettet mot unge.
- Sikre fritidsklubber i hver bydel.
- Fortsette styrkingen av de nåværende fritidsklubber, samt å utvide tilbudet med sikte på at hver bydel skal ha et tilbud om fritidsklubb.
- Gjøre helsesykepleiere tilgjengelig på ungdomsskoler og i fritidsklubber i bydelene.

Fritid, kultur og frivillighet

Dugnad, frivillighet og ideelle virksomheter er en av grunnsteinene i det norske velferdssamfunnet. Vi vil at de frivillige organisasjonene skal utvikle seg på sine egne premisser og være mest mulig frie fra politisk styring.

Tromsø KrF vil:

- Sikre at barn med nedsatt funksjonsevne få tilstrekkelig tilgang på assistanse til deltagelse i fritidsaktiviteter med jevnaldrende.
- Sikre et tilgjengelig kulturtilbud av høy kvalitet til mennesker med funksjonsnedsettelse.
- Styrke kulturskolene som et tilbud til alle som ønsker det, og gi rammer for pedagogisk utvikling av tilbudene.
- Opprette en ordning med fritidsmentorer som er voksne/ studenter som kan hjelpe barn og unge inn i organiserte fritidsaktiviteter.
- Gå fra 10 til minst 16 idrettsflater innen 2030, med delmål om 14 flater i kommende periode.
- Sikre at Tromsø har en aktiv frivillighetspolitikk som er satt i system. Denne skal utarbeides i dialog med frivilligheten, og baseres på det grunnleggende premisset om at frivilligheten er uavhengig og et mål i seg selv.
- Bidra til forutsigbarhet i finansieringen av Matsentralen.
- Legg til rette for bruk av kommunale bygg, slik at barne- og ungdomsorganisasjoner sikres tilgang på lokaler til å gjennomføre sine aktiviteter.
- At idretten skal være en alkoholfri sone.
- Legge til rette for tros- og livsynsaktiviteter slik at mennesker kan finne verdimeisig forankring i hverdagen.
- Støtte frivillig arbeid som er rusfrie og rettet mot barn og unge.

2. Helse og omsorg

Tromsø KrF vil jobbe for det enkelte menneskes verd, og bidra til at alle mennesker får oppfylt sine rettigheter, og at de erfarer rettferdighet og trygghet. Eldre mennesker flest klarer seg selv og er viktige bidragsytere i samfunnet som må få delta og bidra. Eldre trenger å bli møtt med respekt for sin livserfaring og verdighet. KrF ønsker å sikre en verdig aldring for alle kommunens innbyggere og sikre at alle får den helse- og omsorgshjelpen de har lovmessig krav på. Dette innebærer en helhetlig tenkning der fysiske, psykiske, sosiale og åndelige behov blir ivare tatt.

Tromsø KrF vil:

- Mennesker med funksjonshemming og kronisk sykdom og deres pårørende får et godt helse- og omsorgstilbud.
- De som ønsker større og hele stillinger, skal få tilbud om det for å sikre flere helsearbeidere.
- Øke grunnbemanningen for å sikre ansatte bedre arbeidsvilkår og bedre fagdekning i helsetjenesten.
- Bygge ut de kommunale tjenestene innen psykisk helsevern med fokus på forebygging, bolig, lavterskeltilbud og gode støttetjenester med mål om forebygge sykehusinnleggelse og som støtter opp om muligheten til selvstendighet.
- Forebygge psykisk uhelse ved å tilsette flere kommunale psykologer for å styrke tilbudet om psykologisk veiledning og behandling for til alle aldersgrupper.
- Styrke fokuset på kompetanseheving innenfor helse, som et ledd i å sikre kompetent arbeidskraft.

Seniorer

Tromsø KrF vil:

- Utarbeide en seniorplan for å gjøre Tromsø til en aldersvennlig by (<https://www.aldersvennlig.no/>)
- Seniorskiftet i byen tas i bruk gjennom oppsøkende virksomhet og styrke samarbeidet med frivilligheten.
- Innføre forebyggende hjemmebesøk hos alle eldre over 75 år for veiledning til å planlegge egen alderdom.
- Sikre eldre-, aktivitets- og seniorsentrene som et tilbud til alle eldre borgere, gjerne i tilknytning til senior og omsorgsboliger i bydelene.
- Legge til rette for bygging av seniortun med felles servicefunksjoner for beboere, som for eksempel felles besøksleilighet, arealer til møtepunkter for beboere og besøkende, vaktmester, renhold etc.

Å bo hjemme så lenge som mulig

Tromsø KrF vil:

- En betydelig økt satsing på velferdsteknologi i hjemmebasert omsorg, slik at eldre kan klare seg hjemme lengre.
- Prioritere forebygging og rask rehabilitering ved å ansette ergoterapeuter og fysioterapeuter ved hver hjemmetjenesteenheter.
- Bygge ut dagsentertilbudet til personer med demens.
- Utvikle gode heldøgns avlastningstilbud for pårørende til hjemmeboende pleietrengende slik at de kan bo lengst mulig hjemme.

Sykehjem

Tromsø KrF vil:

- I større grad tilpasse alle sykehjems plasser til ulike brukergrupper.
- Sikre større variasjon i aktivitetstilbudet ved sykehjemmene med bl.a. engasjement av frivillig.
- Sikre at alle eldre skal få tilbud om samtaler om åndelige og eksistensielle spørsmål, gjennom økt kjennskap og bevisstgjøring hos ansatte.
- At ideelle organisasjoner kan drifte noen av kommunens sykehjem.
- Prioritere Kroken og Kvaløysletta ved å bygge nye bo- og velferdssenter i begge bydelene.

3. Bydeler og lokalsamfunn

Vi ønsker en politikk for bydelene og distriktene i Tromsø som legger til rette for at innbyggerne har tilgang til nødvendige tjenester i hverdagen i egen bydel eller distrikt. Dette handler både om gode botilbud, effektiv samferdsel og nærhet til tjenester. Vi har ambisjoner om livskraftige bydeler og distrikt der alle har mulighet til å delta i sitt lokalsamfunn. Et bedre samspill mellom f.eks. håndballtreninger for barn og bussruter i distriktene vil gjøre det enklere for flere å delta på fritidsaktiviteter.

Tromsø KrF vil:

- Arbeide for et bedre samsvar mellom kollektivtransport og fritidsaktiviteter, særlig i distriktene.
- Kartlegge og forbedre universell utforming i bydels- og distriktsområder.
- Legge til rette for at flere funksjoner er tilgjengelig i bydelene og distriktene.

- Legge den nye Tromsdalen barneskole i Pølsesvevet for å fortsette arbeidet i dialog med TUIL.
- Selge den nåværende tomten til Tromsdalen barneskole for å finansiere nybygget. Sikre at det vil selges med formål til bolig og et bydelssentrum.
- Sikre at kulturmidler til barn og unge skal være aktivitetsbasert, og ikke avhengig av om en politisk støtter organisasjonen så lenge det organisasjonen står for er innenfor norsk lov.
- At nye bo- og velferdssenter i bydelene skal bygges med sykehjem, omsorgsboliger og tilbud til alle generasjoner. Dette kan være barnehage, bibliotek, kirke og kafe drevet av ideelle til bruk for ansatte, frivillige og innbyggere, eller studentboliger i samarbeid med Samskipnaden.

Infrastruktur og samferdsel

Tromsø KrF vil:

- Skape levende sentrumsområder i mindre lokalsamfunn/ bydeler som er gode for barn, hvor generasjoner kan møtes og hvor den lokale egenart og kulturmiljø løftes frem.
- Det arbeides for en god Byvekstavtale for hele kommunens innbyggere og en raskere realisering av kvaløyforbindelsen.
- Jobbe for at Tromsø kommune blir godkjent «Trafikksikker kommune» av Trygg trafikk (<https://www.tryggtrafikk.no/opplaering/trafikksikker/>)
- Sikre nok gratis parkeringsplasser i umiddelbar nærhet til kollektivknutepunkt i tråd med Bypakken og en eventuell Byvekstavtale.
- Etablere lettere tilgjengelig kommunalt toalett- og renovasjonsanlegg i attraktive turist- og friluftsområder, som for eksempel Finnvikdalen, Kattfjordeidet og Hella.
- Være pådriver for å få ferdigstilt gang- og sykkelveg fra Eide Handel med veiovergang ved Håkøybrua for å knytte Eidkjosen og Håkøya tettere sammen.

Næring

Tromsø KrF vil føre en bærekraftig og innovativ næringspolitikk som bidrar til flere arbeidsplasser og nyskaping. Spesielt vil vi legge til rette for små og mellomstore bedrifter med rammevilkår slik at de kan vokse og utvikle seg.

Tromsø KrF vil:

- Støtte program for skalering for små og mellomstore bedrifter gjennom å arrangere lokale seminarer innen ledelse samt tilby mentor til å bistå bedriftene i utvikling og gjennomføring av skaleringsprogrammet (<https://fremtidensnaringsliv.no/podkast/kort-forklart-baerekraft-i-smb-er/>).
- Bidra til fortsatt fiskeindustri på Sommarøy, Tromvik og Kvaløyyvågen.

- At landbruket sikres dyrkbare areal og ivareta mål om «kortreist mat», desentralisert bosetting, sysselsetting og matvaresikkerhet. Udyrket mark i distriktene skal også kunne nyttes til annen nærings- og boligformål.
- Stille krav til turistnæringen og forvente at kommunen opprettholder fokuset for best mulig praktisk tilrettelegging, også for personer med funksjonsnedsettelse.
- Jobbe nasjonalt for muligheten til å innføre turistskatt for å sikre tilstrekkelig ressurser til nødvendig infrastruktur.
- Utarbeide en lokal cruisestrategi og stille krav om landstrøm for cruiseskip som skal legge til havn i Tromsø.

Bolig

Tromsø KrF vil:

- Økte takten i boligbyggingen, blant annet ved å forenkle og effektivisere byggeprosesser slik at kommunens behandling og godkjenning av byggeklare tomter ikke virker unødvendig fordyrende eller tidkrevende.
- Revidere Boligsosial Handlingsplan med økt fokus på sosial boligbygging (<https://www.veiviseren.no/forstaa-helheten/eksempler-og-erfaringer/boligpolitisk-handlingsplan-20152018-tromso-kommune>).
- At Tromsø kommune øker sitt antall kommunale utleieboliger til 20 per 1000 innbyggere for å sikre at ingen skal behøve å være ufrivillig bostedsløs.
- Økt bruk av startlån som er spesielt innrettet mot vanskeligstilte barnefamilier på boligmarkedet.
- Utrede og innføre ordningen «Leie til eie» for personer med behov for kommunal bolig. Det er mål at ordningen innføres i løpet av 2024.
- Kommunen bør kjøpe leiligheter i nye prosjekter i den hensikt spre boligmassen slik at familier som trenger kommunal bolig, får mulighet til å være del av vanlige boligmiljø.
- Hjelp unge førstegangskjøpere inn på boligmarkedet ved å ha gode ordninger.
- Starte prosjektering med mål om realisering av kirkeplanene for Sandnessund kirke og kulturhus på Kvaløysletta.

4. Kommuneøkonomi

Tromsø kommune er over tid styrt inn i en svært krevende økonomisk situasjon. KrF vil prioritere økt handlefrihet ved å redusere gjeldsbelastningen. Det betyr salg av eiendom, som eksempelvis Muségata 2. KrF vil prioritere barn, skole og eldreomsorg fremfor uforholdsmessige kostbare prosjekter.

Tromsø KrF er i utgangspunktet imot eiendomsskatt, men grunnet den økonomiske situasjonen er det ikke forsvarlig å gå med på å redusere eiendomsskatten. KrF vil være med på reduksjon og fjerning av eiendomsskatt når kommuneøkonomien tillater det.

Tromsø KrF vil:

- Nei til økt eiendomsskatt
- Nei til kulturkvartalet
- Selge kommunale eiendommer for å nedbetale gjeld.
- Holde kontinuerlig kritisk fokus på pengebruk til politisk styring og gå mot innføring av parlamentarisme.
- Konkurransetsette flere kommunale oppgaver.
- Legge til rette for at ideelle organisasjoner skal kunne drifte flere omsorgsoppgaver.

Behandlet og vedtatt av Årsmøtet Tromsø KrF 14.02.23